

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ORTA ÇAĞ III
Ticaret ve
şehirleşme dönemi

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. Ali İHSAN GENCER,**
Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ,
ALBERTO CABADO, EUGENİO ZOPPI

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

**Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı,
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek
3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5
sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrenci-
leri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edil-
miş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.**

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI, Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul**
Tel: 527 00 34 - 526 69 00
Fiyatı: **250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL**

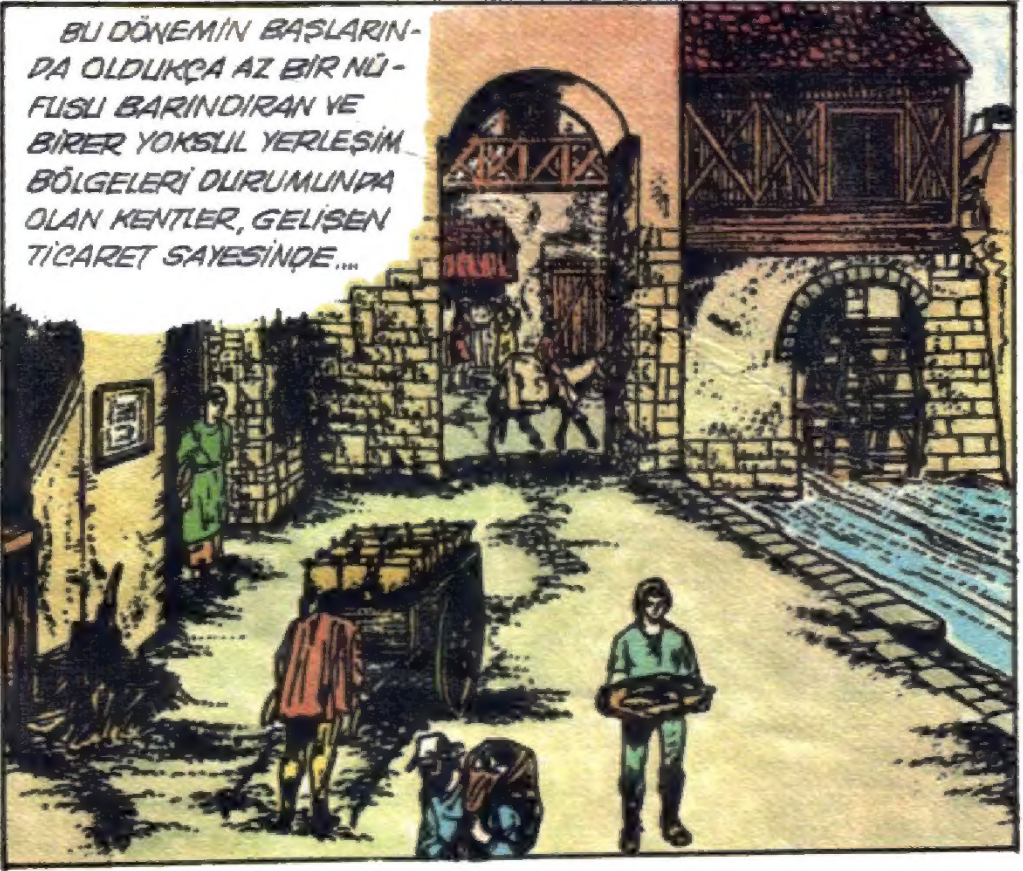
TİCARET VE ŞEHİRLEŞME DÖNEMİ

TİCARET VE ŞEHİRLEŞME DÖNEMİ

BİR YANDAN NÜFUS BÜYÜK BİR HIZLA ARTARKEN, DİĞER YANDAN GENİŞLEYEN COĞRAFİ VE TİCARİ SINIRLARLA BİRLİKTE, DEREBEYLİK DÖNEMİNİN EKONOMİK, SOSYAL VE SİYASİ YAPISI DA BAZI DEĞİŞİKLİKLERE UĞRAMAKTAYDI.

BU DÖNEMİN BAŞLARIN-
DA OLDUKÇA AZ BİR NÜ-
FUSLU BARINDIRAN VE
BİRER YOKSUL YERLEŞİM
BÖLGELERİ DURUMUNDA
OLAN KENTLER, GELİŞEN
TİCARET SAYESİNDE...

...YENİDEN CANLILIK KAZANDILAR.
KIRSAL KESİMLERDE ÜRETİLEN TARIM
ÜRÜNLERİ, BÜYÜK ŞEHİRLERDE PAZARLANIR,
KÖYLÜLER BUNLARIN KARSILIĞINDA ŞEHİRLİ
ESNAFTAN MAMLUL YA DA YARI MAMLUL ÜRÜN
SATIN ALIRLARDI.

AVRUPA'DA KURULMUŞ
OLAN BELLİ BAŞLI TİCARET
MERKEZLERİ; VENEDİK,
AMALFİ, PİZA, CENOVA VE
HAMBURG'DU.

BURALARDAN YELKENLİLERE YÜKLE-
NEN MALLAR, NEHİRLER ARACILIĞIY-
LA TİCARETİN MERKEZİ DURU-
MUNDA OLAN CHAMPAG-
NE (SAMPAYN) KONTLİ-
ĞUNA GETİRİLİR VE
BURADA KURULAN PANA-
YIRLARDA SATIŞA
SUNULURDU.

KARAYOLU TAŞIMACILIĞI ALANINDA
İSE ALPLER'DE YER ALAN SAINT-GOTHARD
(SEN-GOTAR) GEÇİDİNDEN YARARLANILIRDI.
LOMBARDİYA ŞEHİRLERİNDEN MİLANO,
BU GEÇİTTEN OLUMLU YÖNDE ETKİLENEN
MERKEZLERİN BAŞINDA GELMEK-
TEYDİ.

XIII. YÜZYIL SONLUNDA
NÜFUSLU 200.000 KİŞİ
DOLAYLARINDA OLAN ŞE-
HİRDE ÇOK SAYIDA FIRIN,
KASAP, BAKKAL VB. ALIŞ-
VERİŞ MERKEZLERİ
MEVCUTTU.

ANCAK TİCARİ TAŞI-
MACILIKTA GENELLİKLE
DENİZ YOLU TERCİH EDİ-
LİRDİ. PUSULANIN İCA-
Dıyla BİRLİKTE HARİTA-
CILIĞIN GELİŞMESİ VE
YENİ BİR DÜMEN SİS-
TEMİNİN BULUNMASI
SONUCU, DENİZCİLİK
ALANINDA BÜYÜK
İLERLEMELER
KAYDEDİLDİ.

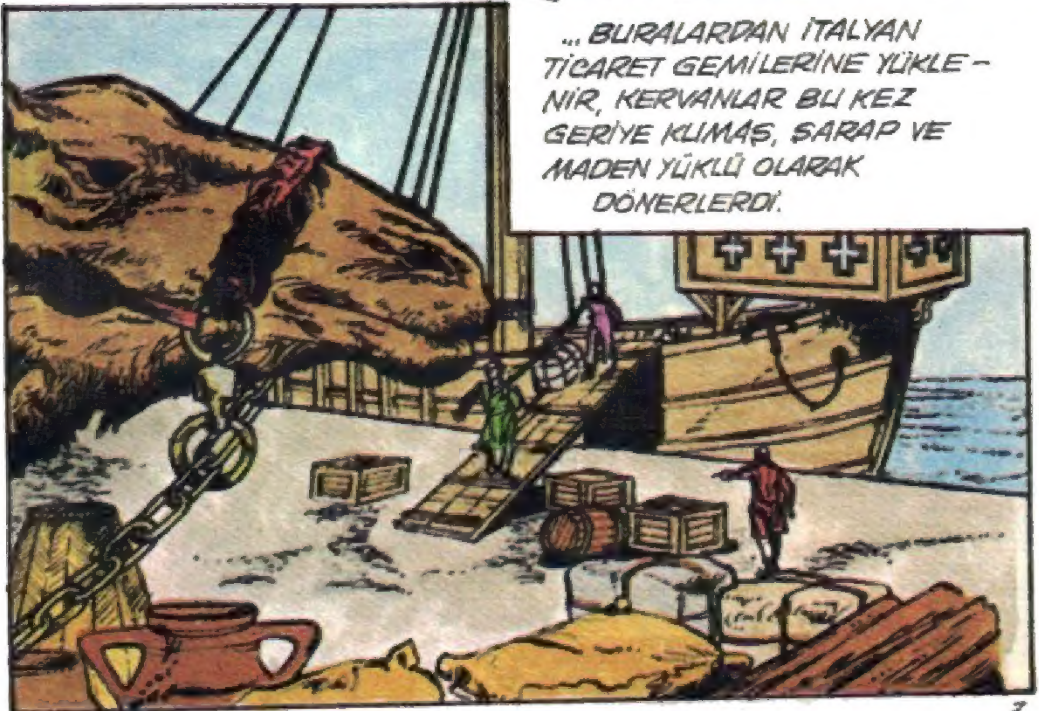

GEMİLERİN YÜK TASIMA KAPASI-
TELERİ ARTIRILDI. KUZAY DENİZLERİN-
DE SEYREDEN "KOGGE" ADLI BÜYÜK
GÖVDELİ GEMİLER VE VENEDİKLİLERİN
"GALER" ADINI VERDİKLERİ İKİ DİREKLİ HA-
FİF GEMİLERİ, 500 TONLUK BİR TASIMA
KAPASİTESİNE SAHIPTİLER.

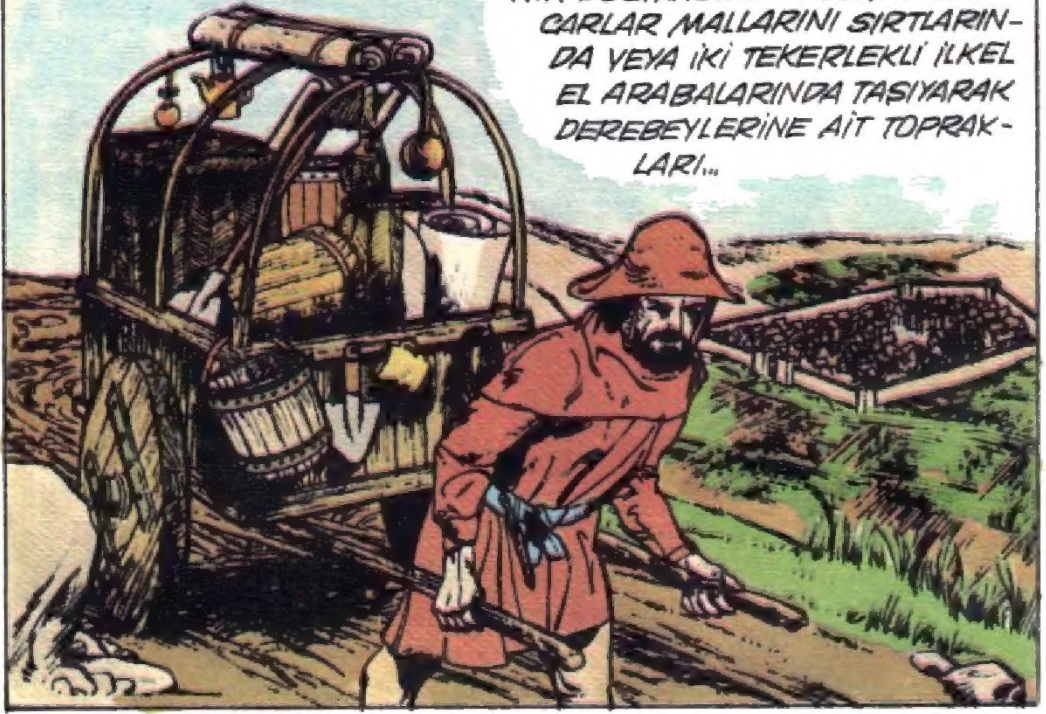
UZAK-DOĞLU VEYA ANADO-
LU'DAN KERVANLAR ARA-
CILIGIYLA KEFÂ, AKKÂ,
İSKENDERİYE VE FOÇA
(FOKAİA) LİMANLARINA
GETİRİLEN ÇEŞİTLİ
BAHARAT, FİLDİSİ,
HALI VE İNCİ....

...BURALARDAN İTALYAN
TİCARET GEMİLERİNE YÜKLE-
NİR, KERVANLAR BÜ KEZ
GERİYE KLİMAŞ, SARAP VE
MADEN YÜKLÜ OLARAK
DÖNERLERDİ.

GELİSEN TİCARET, FEDDAL TOPLUMDA YENİ BİR TÛCCAR SINIFININ DOĞMASINA YOL AÇTI. TÛCCARLAR MALLARINI SIRTLARINDA VEYA İKİ TEKERLEKLİ İLKEL EL ARABALARINDA TAŞIYARAK DEREBEYLERİNE AİT TOPRAKLARI...

... BİR BAŞTAN BİR BAŞA DOLASIRLAR, ONLARIN BU MACERALI YOLCULUKLARI, YERLEŞİK TOPLUM DÜZENİNE ALIŞMIŞ DİĞER KESİMLERCE SASKINLIKLA KARISIK HAFIF BİR KÜÇÜMSEME İLE KARŞILANIRDI.

GEZGIN SATICILARI BEKLEYEN
EN BÜYÜK TEHLİKE HAYDUTLAR-
DI. BUNUNLA BİRLİKTE HAYDUT-
LARIN SALDIRISINA UĞRAYIP
MALLARI YAĞMALANAN ÇOK SA-
YIDA TİCCARIN YANI SIRA BU
YOLLA BÜYÜK SERVET EDİNİMİŞ
OLANLARI DA YOK DEĞİLDİ.

MESELA GODERİK
DE FİNCHAL (GODERİK DÖ FİN-
SAL), BU İŞE ÖNCELERİ KÖY VE KA-
SABALARI DOLASARAK BAŞLAMIS.
DAHA SONRA ŞATOLAR VE ŞEHİR-
LER ARASI ALIŞVERİŞİ GELİSTİREREK
BÜYÜK BİR SERVET EDİNİMİŞTİ.

BİR ASIR SONRA NİCOLO
(NİKOLÖ) VE MAFFEO POLO
ADLI VENEDİKLİ GEMİCİ
İKİ KARDEŞ, BİZANS'A DOĞRU
YAPTIKLARI GEZİYİ UZATARAK
GÜNEY RUSYA'DA KURULMUŞ
OLAN ALTINORDU DEVLETİ
İLE TİCARET YAPMAYA
KARAR VERDİLER.

BUNUN ÜZERİNE KIRIM SAHİL-
LERİNDE DEMİRLİDİĞİ GEMİLE-
RİNDEN ATLARA ATLAYARAK ALTI-
NORDU DEVLETİ'NİN VOLGA KIYILARIN-
DA KURMUŞ OLDUĞU KARARGAHA
AYAK BASTILAR. ALTINORDU HAKANI
O SIRADA İLHANLI HÜKÜMDARI İLE
SAVAŞ HALİNDE BULUNUYORDU.

SAVAŞ NEDENİYLE DÖNÜŞ YOLUNUN
KAPANDIĞINI GÖREN İKİ KARDEŞ, HAKA-
NI SARAYINDA ZİYARETE KARAR VERDİ-
LER.

DAHA SONRA TÜRKMENLERİN YASADIKLARI
TOPRAKLAR BOYUNCA YAPTIKLARI UZUN YÖLCÜ-
LÜK, ONLARIN AMUDERYA NEHRİNE ULASMASINI
SAĞLADI. BU NEHİR YOLUNU İZLEYEREK....

... BUHARA KENTINE VARDILAR. TÜRKİSTAN'IN BU HARİKULADE KENTİNDE KALDIKLARI ÜÇ YIL ZARFINDA MOĞOL HÜKÜMDARI KUBILAY HAN'LA TANISMA FIRSATINI ELDE ETTİLER.

HANIN ELÇİSİ TARAFINDAN SARAYA DAVET EDİLEREK MOĞOL TOPRAKLARINA AYAK BASTILAR.

KUBİLAY HAN ONLARI BÜYÜK BİR ALAKAYLA KARŞILADI VE KENDİLERİNE GELENEK-GÖRENEKLERİ, İDARE BİÇİMLERİ VE DİNLERİ HAKKINDA ÇEŞİTLİ SORULAR SORDU. POLO KARDEŞLER TÜRKİSTAN'DA KALDIKLARI SÜRE ZARFINDA DİL KONUSUNDAKİ BİLGİLERİNİ BİR HAYLİ İLERİLETMİŞ OLDUKLARINDAN, HAKANA KENDİ DİLİNDE AÇIKLAMALARDA BULUNDULAR. HAKAN DAHA SONRA PAPA İLE DIPLOMATİK İLİSKİ KURMAK ARZUSUNDA

...VE KENDİLERİNE PASAPORT YERİNE GEÇMEK ÜZERE ALTIN
BİR TABLET VERDİ. BU TABLET SAYESİNDE MOĞOL TOPRAKLARIN-
DA SERBESTÇE VE GÜVENLİK İÇİN-
DE SEYAHAT EDEBİLECEKLER VE...

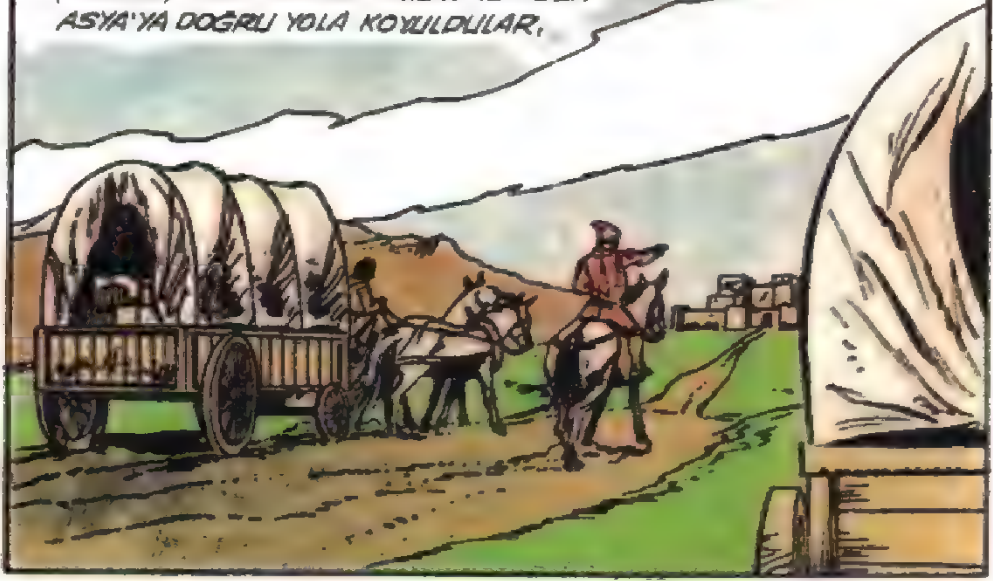

...HER TÜRLÜ KONUKSEVERLİĞE
TANIK OLACAKLARDI.

NİTEKİM YOLA ÇIKAN POLO
KARDEŞLER ÜÇ YIL SONRA AKKÂ
LIMANINA ULASHMAYI BASARDILAR.
BURADA PAPA'NIN ÖLDÜĞÜNÜ
ÖĞRENDİLER. BUNUN ÜZERİNE
VENEDİK'E DOĞRU YELKEN AÇTILAR.

İKİ YIL SONRA BU KEZ BERABERLERİNDE
NİCOLO'NUN 16 YAŞINDAKİ OĞLI MARCO
(MARKO) POLO OLDUĞU HALDE YENİDEN
ASYA'YA DOĞRU YOLA KAYILDILAR.

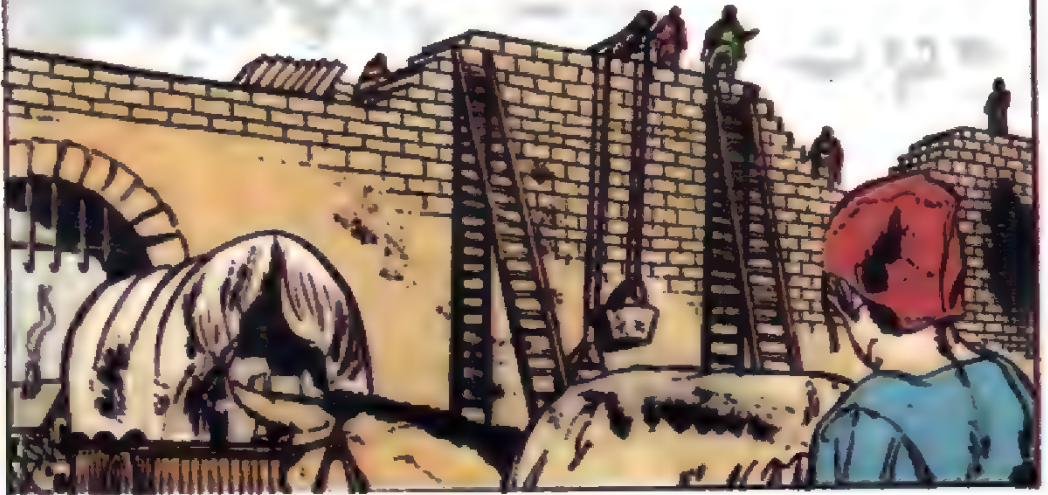
BABASI VE AMCASI TARAFINDAN
HAKAN'A TANISTIRILAN GENÇ VENE-
DİKLİ O KADAR ZEKİ VE CANA YAKIN
İDİ Kİ, BU YETENEKLERİ ONA 20 YIL
KUBİLAY HAN'IN HİZMETİNDE KAL-
MA FIRSATI KAZANDIRDI. BU SÜRE
ZARFINDA UZAK-DOĞU'NUN BÜYÜK
BİR KISMINI GEZME FIRSATINI
BULDU.

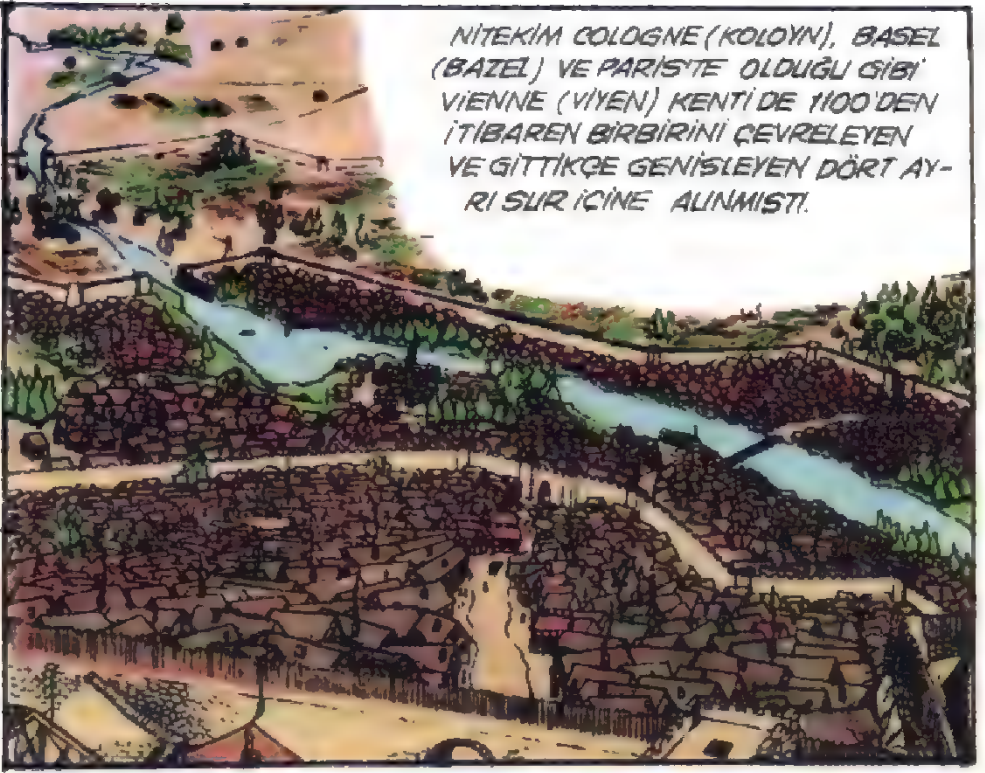
MARCO POLO'NUN BU GEZİLERİ SIRA-
SINDA KALEME ALDIĞI UZAK-DO-
ĞU'NUN GELENEK VE GÖRENEKLERİYLE
YASAM BİÇİMLERİNİ VE DİNLERİNİ KAP-
SAYAN XIV. YÜZYILA AİT ESERİ, GÜNÜ-
MÜZDE DE EN GEÇERLİ KAYNAK OLARAK
ÖNEMİNİ KORUMAYA DEVAM
ETMEKTEDİR.

GELELİM ORTAĞA AVRUPA'SINA,
BU DÖNEMDE NÜFUSA PARALEL OLA-
RAK ŞEHİRLERİ KORUYAN SURLARIN
DA YÜKSELDİĞİ GÖZLENMEKTEDİR.

NİTEKİM COLOGNE (KOLOYN), BASEL
(BAZEL) VE PARIS'TE OLDUĞU GİBİ
VIENNE (VİYEN) KENTİ DE 1100'DEN
İTİBAREN BİRBİRİNİ ÇEVRELEYEN
VE GİTTİKÇE GENİŞLEYEN DÖRT AY-
RI SUR İÇİNE ALINMIŞTI.

ŞEHİRLİLERDEN OLUŞAN BURJUVA SINIFININ ORTAYA ÇIKMASIY-
LA BİRLİKTE ESKİ FEODAL TOPLUMUN SOYLULAR, RAHİPLER VE SERF-
LERDEN OLUŞAN YAPISI DA DEĞİŞİKLİĞE UĞRAMAKTA SEÇİLMEDİ.

BURJUVAZİ DE ZAMANLA KENDİ
ARASINDA SINIFLARA AYRILDI.
XIII. YÜZYILDA EN ZENGİN VE
GÜÇLÜ SINIFI "PATRICIUS" LAR
OLUŞTURMAKTAYDI.

BUNLAR GENELLİKLE
ZENGİN TİCCARLAR, BAN-
KERLER VE EL SANATLARI
ENDÜSTRİSİNİ TEKELLERİN-
DE BULUNDURAN BÜYÜK
ATÖLYE SAHİPLERİ OLUP, KÜ-
ÇÜK BİR AZINLIĞI OLUS-
TURMAKTAYDILAR.

ZAMANLA SEHİR YÖNETİMİNİ
ELLERİNE GECİREREK SOYLULAR
VE KİLİSE ALEYHİNDE BAZI HAKLAR
ELDE ETTİLER.

PATRICIUS'LARDAN SONRA SIRAYI, KALA-
BALIK BİR KESİMİ OLUŞTURAN KÜÇÜK
TİCCAR VE ESNAF ALIRDI. BUNLAR GELİŞ-
MELERİNİN PATRICIUS'LAR TARAFINDAN
ENGELLENDİĞİ KANISINDAYDILAR.

BU NEDENLE ÇIKARLARINI
KORUMAK AMACIYLA BİR ARA-
YA GEİLEREK GÜÇLÜ BİR ESNAF
LONGASI OLUŞTURDULAR. AN-
CAK YİNE DE ÜRÜNLERİNİN
PAZARLANMASI KONUSUNDA
HAMMADDEYİ ELLERİNDE BU-
LUNDURAN PATRICIUS'LARIN
DENETİMİ ALTINDAYDILAR.

AZINLIĞI OLUŞTU-
RAN BİR BASKA GRUP,
MADDİ AÇIDAN FAZLA
BİR ZENGİNLİĞE SA-
HIP OLMAMALARINA
RAĞMEN, GEREK BİL-
Gİ VE BECERİLERİ,
GEREKSE İDARİ VE
DİNİ KONULARDAKİ
GÖREVLERİ NEDENİY-
LE ÖNEMLİ BİR SAY-
GINLIĞA SAHİP OLAN
KESİMDİ.

ASIL BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU ÜCRETLİLER,
GÜNDELİKÇİLER, EV HİZMETİNDE ÇALISAN-
LAR MEYDANA GETİRİRDİ. EN SON
SIRAYI İSE AKTÖRLER, SOYTARILAR,
DİLENCİLER VE SUÇLULAR ALIRDI.

XIII. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA
KUZEY AVRUPA'DA...

...İTALYA'NIN BİR BÖLÜMÜNDE
VE ÇOK SAYIDA FLAMAN VE
FRANSIZ KENTİNDE LONCALAR-
LA PATRİCİLİŞ'LER ARASINDA
KANLI ÇATIŞMALAR MEYDANA
GELDİ. BUNLARIN İÇİNDE EN
SİDDETLİSİ, BUGÜN BELÇİKASI-
NIRLARI İÇİNDE YER ALAN HUY
(HUI) KENTİNDE MEYDANA GE-
LEN ÇARPIŞMAYDI.

SEHRİ YÖNETEN PATRİCİ/US'UN OLİ-
GARSİK (İKTİDARIN AZINLIĞIN ELİNDE
BULUNDUĞU) BİR YÖNETİM KURMAK
İSTEMESİ ÜZERİNE PİSKOPOS BAS-
KANLIĞINDA OLUŞAN BİR LONCA
KURULU...

...1298'DE İSYANI BAŞLATTI İSYANIN
KISA SÜREDE BÜTÜN FLANDRES (FLANDR)
KONTLUĞUNA YAYILMASI ÜZERİNE, KONT,
FRANSA KRALINDAN YARDIM İSTEMEK
ZORUNDA KALDI. FRANSA KRALI IV.
PHILIPPE (GÜZEL FILİP) BÖLGEYİ İSGAL
AMACIYLA YARDIMI KABUL ETTİ.

ANCAK KRALIN BU PLANINI SEZEN KONT, İSYANCILARLA
BİRLEŞEREK, ÇOĞUNLUĞU PİYADELERDEN OLUŞAN BİR ORDU
KURDU. 1302'DE COURTRAI (KURTRE)'DE MEYDANA GELEN
SAVASTA HAFİF PİYADELER, KRALIN ZİRLİ SÜVARİ BİRLİKLERİNİ
KOLAYLIKLA YENİLGİYE UĞRATTILAR.

DEREBEYLERİNİN HİMAYESİNDEN KURTULMAK DÜŞÜN-
CESİNDE OLAN BURJUVALAR, SINIF MÜCADELELERİ NEDENİY-
LE BÖLÜNÜMÜŞ OLMALARINA VE HER BİR KESİM FARKLI GÜÇ-
LER (KRAL-KİLİSE-SOYLULAR) TARAFINDAN DESTEKLENME-
SİNE RAĞMEN ARALARINDAKİ BİRLİĞİ KORUMAYI VE....

...SONUNDA KRALIN DESTEĞİNİ KAZANMAYI BAŞARDILAR.
GEREK KRALA OLAN YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN, GEREKSE SAHİP
OLDUKLARI HAKLARIN KRALİYET SÖZLEŞMELERİYLE
BELİRLENMESİNDEN SONRA....

...YEREL YÖNETİMİ, ADALET MEKANİZMASINI VE
ORDUNUN DENETİMİNİ ELLERİNE GEÇİRDİLER.
BÖYLECE ŞEHİRLERİN DÜZENİ VE ASAYİŞİ
YENİDEN SAĞLANDI.

FRANSA'DA BU YOLLA KURULAN
KOMÜNLER KRAIA OLAN BAĞLILIK-
LARINI SÜRDÜRMELERİNE RAĞMEN,
İTALYA VE ALMANYA'DA KURULMUŞ
OLAN KOMÜNLER HEMEN HEMEN
BAĞIMSIZ BİRER DEVLET
NİTELİĞİNDEYDİLER.

ANCAK YİNE DE HİÇBİRİ, BİR KRAL
YA DA DEREBEYİYLE BAĞIMSIZLIK
KONUSUNDA MÜCADELE ETME
GÜCÜNE SAHİP DEĞİLDİ.

BU NEDENLE
ARALARINDA BİR
BİRLİK KURMA YO-
LUNA GİTTİLER.
KUZAY DENİZİ İLE
BALTİK DENİZİ'NE
KIYISI OLAN ALMAN
ŞEHİRLERİ "HANSA
BİRLİĞİ" ADI ALTIN-
DA BİRLEŞTİLER.

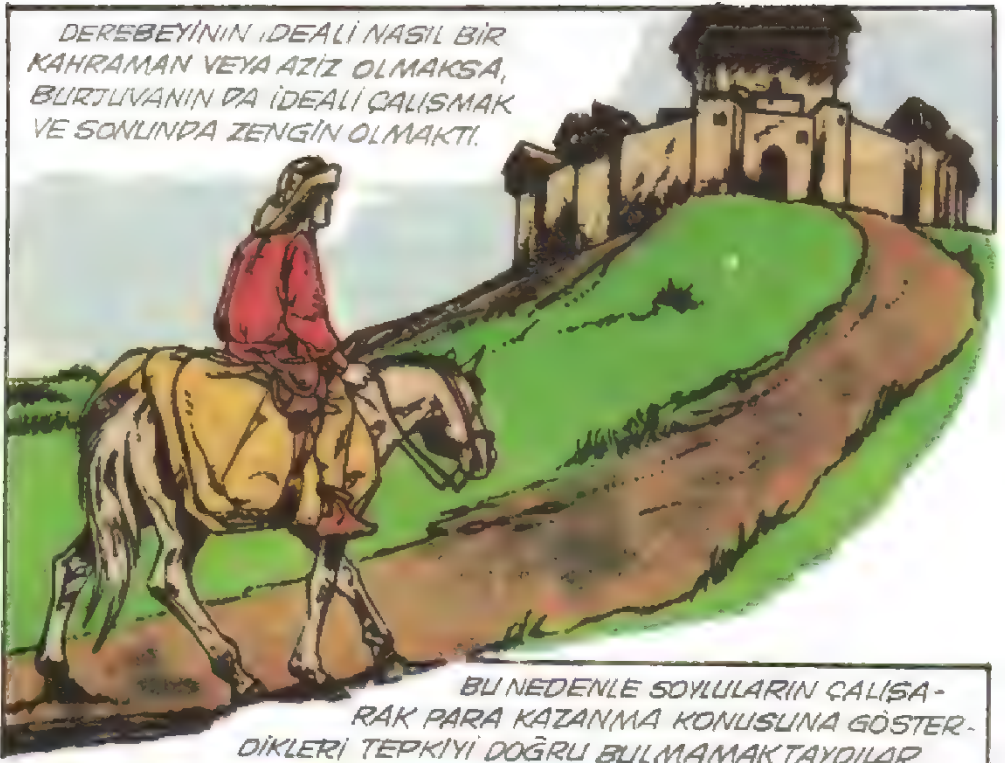

BİR DİĞER İTTİFAK İSE ALMAN
İMPARATORLU FREDERİK BAR-
BAROS'A KARŞI LOMBARDİYA
KENTLERİ ARASINDA KURULDU.
İSPANYOLLAR İSE KRALİYET AİLE-
SİYLE SOYLULARA KARŞI HAKLARI-
NI KORUMAK AMACIYLA KOMÜN DER-
NEKLERİ SEKİNDE ÖRGÜTLENMİŞ
BULUNU-
YOR-
LARDI.

ORTAÇAĞIN SONLARINA RASTLAYAN
BU DÖNEMDE SATO VE KENT İKİ AYRI
TOPLUMU BARINDIRMAKTA OLUŞ İKİ
FARKLI YASAM BİÇİMİ VE DÜŞÜNCE
SEKLİNİN SİMGESİ DURUMUNDAYDI.

DEREBEYİNİN İDEALİ NASIL BİR
KAHRAMAN VEYA AZİZ OLMAKSA,
BURTLUVANIN DA İDEALİ ÇALIŞMAK
VE SONUNDA ZENGİN OLMAKTI.

BU NEDENLE SOYLULARIN ÇALIŞA-
RAK PARA KAZANMA KONUSUNA GÖSTER-
DİKLERİ TEPKİYİ DOĞRU BULMAMAKTAYDILAR.

ATÖLYE SAHİBİ USTA, TÛCCAR VE
BANKER İÇİN ÇALIŞMA VAZGEÇİLMEZ
BİR UĞRAŞTI VE ÇALIŞMAYA YALNIZCA
PAZAR GÜNLERİ İLE RESMÎ VE DİNÎ
BAYRAMLARDA ARA VERİLİRDİ.

ZENGİNLİK KAVRAMI İLE BİRLİKTE PARA
KAVRAMI DA ÖNEM KAZANMAYA BAŞLADI
DEREBEYLİK DÖNEMİNDE NASIL ZENGİNLİ-
ĞİN SEMBOLÜ TOPRAKSA, BU DÖNEMDE
DE PARAYDI.

PARA SİRKÜLASYONUNUN ARTIŞI,
BANKERLİK VE BORSA FAALİYETLE-
RİNİN DE GELİŞMESİNE YOL AÇTI.
TİCARETTE RİSKİ AZALTAN SİĞOR-
TAÇILIK ÖNEM KAZANDI.

KİLİSE BÜTÜN ORTAÇAĞ BOYUNCA TİCARETTE
"UYGUN FİYAT" POLİTİKASININ UYGULANMASI-
NA ÖZEN GÖSTERMİŞTİ. BUNA GÖRE BİR ÜRÜ-
NÜN SAHİP OLDUĞU DEĞERİ KİTLİK DAHI DE-
ĞİSTİREMEZDİ. ANCAK DAHA SONRA ARZ VE TA-
LEP DOĞRULTUSUNDA BİR FİYAT UYGULAMASINA
GEÇİLDİ.

EKONOMİK KURALLARIN SÜREKLİ DEĞİŞTİĞİ BU DÖNEMDE MESLEK KURULUŞLARININ FAALİYETLERİ ESNAF LONCALARI TARAFINDAN DÜZENİNE SOKULDU. FİYATLARIN BELİRLENMESİ VE KALİTE KONTROLÜ KONUSUNDA YENİ DÜZENLEME-
LER GETİRİLDİ.

ÇIRAKLARIN EĞİTİMİNE ÖNEM VERİLEREK ATÖLYELER BÜNYESİNDE YENİ MESLEK OKULLARI AÇILDI. BURAYA DEVAM EDEN ÖĞRENCİLER BİZZAT ATÖLYENİN SAHİBİ OLAN USTALARINDAN MESLEKLERİ KONUSUNDA EĞİTİM GÖRÜR VE İŞÇİ STATÜSÜYLE HAYATA ATILIRLARDI.

HAİKİN YÖNETİMLE İLGİLİ KARARLARDA SÖZ SAHİBİ OLDUĞU ÖZERK ŞEHİRLERDE ESNAF LONCALARININ BİRER TEMSİLCİSİ BULUNURDU.

LONCA AYNI ZAMANDA ÜYELERİNİN SOSYAL GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAKLA DA YÜKÜMLÜYDÜ.

XII. YÜZYILIN ORTALARINA DOĞRU MİMARİ ALANINDA YENİ BİR TARZ GELİSTİRİLMEMEYE BAŞLANDI. "GOTİK" ADI VERİLEN BU TARZIN EN GÜZEL ÖRNEKLERİ KATEDRALLERDİR.

ADI GEÇEN GOTİK YAPILARIN, DAHA ÖNCEKİ MİMARİ TARZ OLAN ROMAN MİMARİSİ İLE ARALARINDA BÜYÜK BİR BENZERLİK MEVCUTTUR. TEMEL FARK, KULELERDE UYGULANAN YÜKSEKLİK VE HAREKETLİLİKTİR. İNCE KURŞUN ÇUBUKLARLA AĞ GİBİ ÖRÜLEN DEVASA VİTRAYLAR, IŞIĞIN İÇİNE SIZDIĞI GENİŞ AÇIKLIKLARI ÖRTER.

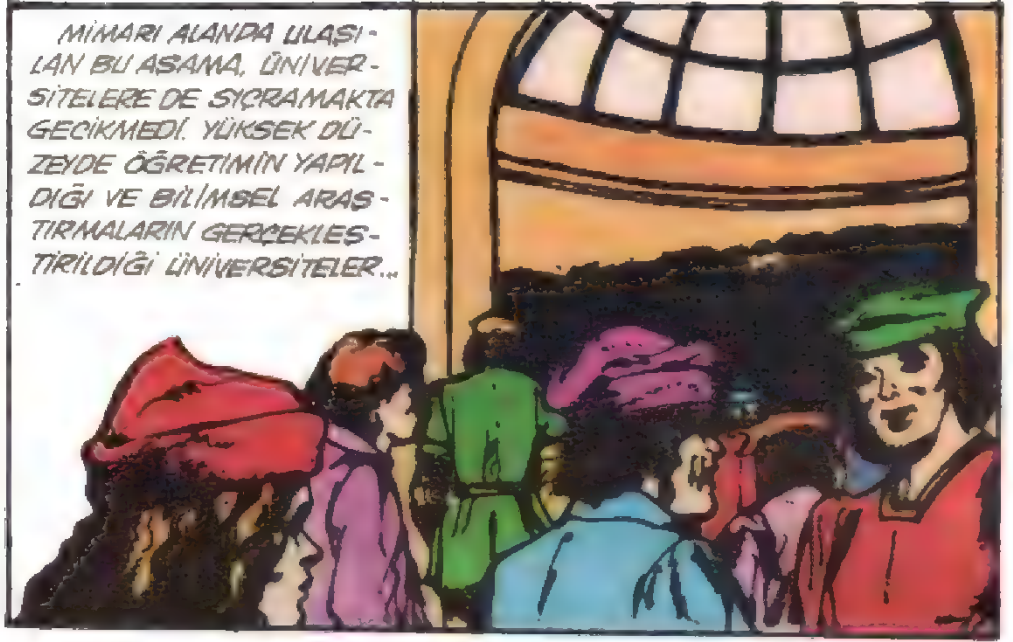
İŞIK BU VITRAYLARDAN GEÇEREK KATEDRALLERİN İÇERİSİNE, RENK HÜZMELERİYLE AKIP, GÜNEŞE GÖRE YER DEĞİŞTİRMEKTEDİR. VITRAYLARDA İŞLENEN KONULU BİZANS FRESKLERİNDE OLDUĞU GİBİ DİNİ TEMALARDIR

GOTİK MİMARİ, PARIS,
COLOGNE (KOLOYN), MİLA-
NO, SALİSBURY (SALİS-
BÖRİ) TOLEDO vb. SEHİR-
LERİN KATEDRALLERİN-
DE UYGULANMIŞTIR

ANCAK AYNI TARZA SATO-
LAR VE RESMİ BİNALARDA DA
RASTLANMAKTADIR. BÜYÜK TARZA
ÖRNEK OLARAK BRÜGES (BRÜT),
NÜREMBERG (NÜRMBERG)
SARAYLARINI, SARAGOSA HAL
BİNASINI, VENEKİ DÜK SARA-
YINI GÖSTEREBİLİRİZ.

MİMARİ ALANDA ULAŞILAN BU AŞAMA, ÜNİVERSİTELERE DE SİĞİRMAKTA GECİKMEDİ. YÜKSEK DÜZEYDE ÖĞRETİMİN YAPILDIĞI VE BİLİMSSEL ARASTIRMALARIN GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ ÜNİVERSİTELER...

... İLAHİYAT, TIP, MEDENİ HUKUK VE KİLİSE KANUNU GİBİ KONULARIN ARASTIRILDIĞI ÇEŞİTLİ FAKÜLTELERE AYRILMIŞ BULUNUYORDU.

BUNLARIN BİR BÖLÜMÜ PARIS
ÜNİVERSİTESİ'NDE OLDUĞU GİBİ
PROFESÖRLER TARAFINDAN YÖ-
NETİLİR. DİĞERLERİ (MESELA
BOLOGNE/BOLOYN ÜNİVERSİTESİ/
BİZZAT ÖĞRENCİLER...

...TARAFINDAN İDARE EDİLİRDİ;
XIII. YÜZYILIN ÖTEKİ ÜNLÜ Bİ-
LİM KURUMLARI, İNGİLTERE'DE
CAMBRIDGE (KEMBRİÇ) VE
OXFORD, İTALYA'DA PADUA VE
NAPOLİ, İSPANYA'DA COIMBRA
(KOIMBRA), PORTEKİZ'DE İSE
LİZBON ÜNİVERSİTELERİDİ.

BLURALARDA DEVRİN TANINMIŞ FİLOZOFLARI
VİNCENT VE BEALIVAİS (VENSAN DÖ BOVE),
ALBERT LE GRAND (BÜYÜK ALBER), ALEXANDRE
DE HALLE (ALEKSANDIR DÖ HAL), ROGER BACON
(ROCİR BEYKİN), JEAN DE LA ROCHELLE (JAN
DÖ LA ROSEL) VE THOMAS D'AQUIN
(TOMAS DAKEN) TARAFIN-
DAN DERS VERİLİRDİ,

AYNI DÖNEMDE EDEBİYAT ALANINDA
DA BÜYÜK GELİŞMELER KAYDEİLDİ RES-
Mİ YAZIŞMALARDA VE BİLİM ALANINDA
KULLANILAN LATİNCE'NİN YERİNİ ZAMAN-
LA, ÇAĞDAŞ DİLLERİN TEMELİNİ OLUS-
TURAN YEREL AĞIZLAR ALDI.

ANCAK BÜTÜN BU İHTİSAM, XIV. YÜZYIL
DAN İTİBAREN BAŞLAYAN VE XV. YÜZYIL
IN ORTALARINA KADAR SÜREN BİR DİZİ
FELAKETLE SARSINTIYA UĞRADI.

ÇAĞDAS ARAŞTIRMA-
CILAR BU DÖNEMİN BAZI
İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİ İLE
AYNI ZAMANA RASTLADI-
ĞINI YAZARLAR. HAVALA-
RIN BİRDENBİRE SOĞU-
MASI VE NEM ORANININ
ARTMASI TARIMI OLLIM-
SUZ YÖNDE ETKİLEDİ.

**YETERLİ ÜRÜN ALINAMAMASI
NEDENİYLE 1315 YILINA DOĞRU
AVRUPA'DA BÜYÜK BİR KITLIK
BASGÖSTERDİ. BU OLAY AYNI
ZAMANDA TEKNİK GELİŞMELE-
RİN VE FETİHLERİN DURULDUĞU
DÖNEME RASTLAR.**

**YETERSİZ BESLENME,
HASTALIK VE SALGINLARA
YOL AÇTI. 1346 YILINDA
ASYA'DAN KAYNAKLANAN
VE AKDENİZ LİMANLARIN-
DAN BÜTÜN AVRUPA'YA
YAYILAN....**

... KARA VEBBA, İNSANLARIN KİTLELER
HALİNDE ÖLMELERİNE NEDEN OLDU.
SALGININ YAYILMASINDA EN ÖNEMLİ
ROLÜ, FARELER VE PİRELER OYNA-
MAKTAYDI.

SALGINDAN SADECE İSKANDINAV-
YA, POLONYA VE RUSYA GİBİ SOĞUK
İKLİM KOŞULLARININ ETKİSİNDEKİ
BÖLGELER KURTULABİLDİ. AVRUPA
İSE BİRKAÇ YIL İÇİNDE NÜFUSUNUN
1/3'İNİ YİTİRMEK ZORLUNDA KALDI.

VEBANIN YANI SIRA GRİP,
ÇİÇEK GİBİ SALGIN HASTALIKLAR
XV. YÜZYILIN ORTALARINA KADAR
ETKİNLİKLERİNİ SÜRDÜRDÜLER.

NÜFUSUN, DOLAYISIYLA İNSAN
GÜCÜNÜN AZALMASI SONUÇLI ÇOK
SAYIDA EKİLEBİLİR ALAN TERK EDİL-
Dİ VE TARLALAR ÇAYIRLARA DÖNÜŞTÜ.
ÖZELLİKLE İNGİLTERE VE İSPANYA'DA
BU NEDENLE TARIMIN YERİNİ HAYVAN-
CILIK ALDI. PARA DEĞERİNİ YITIRDI.

BÜTÜN BU SORUNLARIN
YANI SIRA SİYASİ ALANDA DA
GENEL BİR HOSNUTSUZLUK
HÂKİMDİ. BİRKAÇ YIL ÖNCE
FLANDR KONTLUĞU İLE YAPTIĞI
SAYASI KAYBETMİŞ OLAN
FRANSA KRALI GÜZEL FİLİP,
PAPA'NIN PİSKOPOSLARIN
ATANMASI KONULUNDA KEN-
DİSİNE DANIŞMAMASI-
NA MÜTHİS
İÇERLE-
MEKTEYDİ.

PAPA VIII. BONIFACIUS'-
LİN KENDİSİNİ AFORDUZ ET-
MESİ ÜZERİNE BİR KOM-
PLO DÜZENLEYEREK BU
MAKAMA BİR FRANSIZ
PİSKOPOSUNUN GETİRİL-
MESİNİ SAĞLADI VE PAPA-
LIK MAKAMINI FRANSA'-
DAKİ AVIGNON (AVİNYON)
KENTİNE TAŞIDI.

BU ARADA GÜZEL FİLİP'İN
KIZI İSABELLE (İZABEL)'İN,
İNGİLTERE KRALI II. EDWARD
İLE EVLENMESİ, AVRUPA'NIN
BU İKİ GÜÇLÜ KRALLIĞININ
ARALARINDAKİ REKABETİ...

...BİR AZ OLSUN HAFİFLETTİ,
GÜZEL FİLİP'TEN SONRA YE-
RİNE GEÇEN OĞULUNUN
1328'DE VARİS BIRAKMA-
DAN ÖLMESİ ÜZERİNE KI-
ZINDAN OLAN TORLULU
(III. EDWARD) FRANSA
ÜZERİNDE HAK İDDİA
ETMEYE BAŞLADI.

BUNDAN TEDİRGİN OLAN FRANSIZ
SOYLULARI, KRALİYET ÜYELERİNİN YAL-
NIZCA ERKEK OLANLARININ İKTİDARA
HAK İDDİA EDEBİLECEKLERİ KURALINI
GETİREN "SALIEN KANUNU" GEREĞİ,
GÜZEL FILİP'İN YEĞENİ PHI-
LİPPE'İ, VI. PHILIPPE
ADIYLA KRAL İLAN
ETTİLER.

YENİ HÜKÜMDARIN FRANSA TOPRAK-
LARINDAKİ İNGİLİZ İDARE BÖLGESİ GU-
YANA'YI KENDİ TOPRAKLARINA KATMAK
İSTEMESİ ÜZERİNE, VI. PHILIPPE İLE
FRANSA TAHTINDA GÖZÜ OLAN III. ED-
WARD ARASINDA TARİHE "100 YIL SA-
VASLARI" ADIYLA GEÇECEK OLAN
SAVAŞ PATLAK
VERDİ.

UZUN YILLAR SÜREN VE SADECE
İKİ KEZ, 1348-1353 YILLARI ARASIN-
DAKİ Veba salgını ve 1360'taki
Bretigny (Bretinyi) anlaşması
sırasında ara verilen savaş
sonunda Loire (Luar) nehrinin
güneyinde kalan batı Fransa ile
Calais (Kale) bölgesi,
İngiltere'nin

eline
geçti.

SAVAŞ NEDENİYLE İNGİLTERE'DE
PLANTAGENET'LERLE LANCASTER (LAN-
KESTİR)'LAR ARASINDAKİ İÇ ÇEKİŞME-
LERE BİR SON VERİLİRKEN, AKSİNE
FRANSA'DA BOURGUIGNON (BURG'NYON)'
LARLA ARMAGNAC (ARMANYAK)'LAR
ARASINDAKİ MÜCADELE ALEVLENDİ.

BOURGUIGNON'LAR
TARAFINDAN DESTEK-
LENEN V. HENRİ (LAN-
CASTER), AZINCOURT
(AZINKUR) SAVASI'NDA
FRANSA KRALI VI. CHAR-
LES (ŞARL)'I ESİR
ALDI. KRAL TROYES
(TROY) ANLAŞMASI
İLE OĞULUNU (ONUN DA
ADI CHARLES İDİ)
MİRASTAN MAH-
RUM ETTİ VE YERİ-
NE, KIZINI VERDİĞİ
İNGİLTERE KRALINI
VELIAHT TAYİN
ETTİ.

VI. CHARLES'İN 1422'DE
ÖLÜMLÜ ÜZERİNE FRANSA'DA
BİRLİK YENİDEN BOZULDU.
BOURGUIGNON'LAR FRANSA
TAHTININ YENİ VARIS'İNİN
İNGİLTERE KRALI VI. HENRY
OLMASI GEREKTİĞİNİ İLERİ
SÜRERLERKEN, ARMAGNAC'
LAR CHARLES'İN OĞLUNU
DESTEKLEDİLER. BUNUN
ÜZERİNE SAVAŞ YENİDEN
BASLADI.

TAM ORLEANS'IN İNGİLİZLER TARAFINDAN KUSA-
TILDIĞI BİR SİRADA SAHNEYE, TARİHİN AKISINI
DEĞİSTİRECEK OLAN, GÖSTERİSTEN UZAK,
UFAK TEFEK BİR GENÇ KIZ ÇIKTI. JEANNE
D'ARC (JAN DARK) ADLI GENÇ KIZ...

... KRALDAN ŞEHİRİ SAVUNMAK ÜZERE EM-
RİNE 5.000 ASKER VERİLMESİNİ İSTEDİ.
CHARLES MARTEL'İN BİR SÖYLENTİYE GÖRE
700 YIL ÖNCE ARAPLARA KARŞI KULLANDIĞI
KILIÇLA SAVAŞA KATILAN "ORLEANS BAKİRESİ"
1429 YILINDA DÜŞMANI GERİ PÜSKÜRTME-
Yİ BAŞARDI...

...VE BÖYLECE FRANSA'NIN BA-
ĞIMSIZLIK MÜCADELESİ BAŞLA-
MIŞ OLDU. JEANNE D'ARC'IN
DESTEĞİYLE KAZANILMIŞ OLAN
REIMS ZAFERİNDEN SONRA...

...KRAL, VII. CHARLES ADIYLA
REIMS KATEDRALİNDE TAÇ
GİYDİ. SARAY ENTRİKALARI
SONLUCU BOURGIGNON'LARLA
YAPILAN SAVAŞTA ONLARA
ESİR DÜŞEN JEANNE D'ARC,
İNGİLİZLER TARAFINDAN YAR-
GILANDIĞI ENGİZİYON MAH-
KEMESİNDE YAKILARAK ÖLÜME
MAHKÛM EDİLDİ. KRAL KENDİSİ-
Nİ KURTARMAK İÇİN HİÇBİR
MÜDAHALEDE BULUNMAMIŞTI.

'HEMEN HEMEN FRANSA'NIN TAMAMI, XV. YÜZYIL ORTALARINDA BAĞIMSIZLIĞINA KAVUŞTULU. SAVAŞIN SONA ERDİĞİ 1453 YILI SONUNDA BÜYÜK ÖLÇÜDE YIPRANMIŞ OLMALARINA RAĞMEN YİNE DE DÖNEMİN EN BÜYÜK SİYASİ GÜÇLERİ, FRANSA VE İNGİLTERE'YDİ.

SAVAŞIN UZUN SÜRMESİNİN NEDENLERİNDEN BİRİ DE, İBERİK YARIMADASININ EN BÜYÜK HİRİSTİYAN KRALLIĞI OLAN (DİĞERLERİ NAVARA, ARAGON VE PORTEKİZ KRALLIKLARI ADINI TAŞIYDI) KASTİLYA KRALLIĞI'NDA, X. ALFONSO (AKILLI ALFONSO)'NUN ÖLÜMÜYLE BAŞLAYAN TAHT MÜCADELELERİYDİ. SONUNDA TRASTAMARA SÜLALESİ, FRANSA'NIN DA DESTEĞİYLE, 1369'DA TAHTI ELE GEÇİRMİYİ BAŞARDI.

...GERÇEKLEŞTİ. ADI GEÇEN KRALLA KRALİÇENİN 1469'DA EVLENMELERİ İLE YARIMADANIN BİRLİĞİ YENİDEN SAĞLANDI.

KATOLİK KİLİSESİ YÜZ YIL SAVAŞLARI'NIN BİR BÖLÜMÜNDE, BİRİ AVIGNON'DA FRANSA KRALININ HİMAYESİNDE VE YEREL PİSKOPOSLARIN DESTEĞİNDE, DİĞERİ ROMA'DA, İTALYAN PİSKOPOSLARIN DESTEĞİNDE İKİ AYRI PAPA TARAFINDAN İDARE EDİLMIŞTİ.

BU KARMASIK DURUMUN YARATTIĞI SORUNLAR, 1415'TE TOPLANAN CONSTANCE (KONSTANS) KONSİLİYLE ÇÖZÜME KAVUŞTURULDU. ALINAN BİR KARARLA PİSKOPOSLAR KURULU PAPA'NIN DA ÜZERİNDE BİR YETKİYE SAHİP OLDU.

BU YETKİ 1431 YILINDA TOPLANAN BASEL KONSİLİNCE DE ONAYLANMASINA RAĞMEN, PAPA IV. EUGÈNE (ÖJEN) TARAFINDAN GEÇERSİZ HÂLE GETİRİLMİŞTİR.

BATI ÄLEMİ BUNLARLA UĞRASIRKEN
BİZANS IMPARATORLUĞU ÖNEMLİ BİR
TEHLİKEYE YÜZ YÜZE GELDİ. TÜRKLER XIV.
YÜZYIL ORTALARINDA BALKAN YARIMADA-
SININ BİR BÖLÜMÜNÜ ELE GEÇİREREK,
BİZANS'IN YARDIMINA KOSAN KUVVETLERİ
1396 YILINDA NİĞBOLU'DA BÜYÜK BİR
YENİLGİYE UĞRATTILAR.

İSTANBUL KUŞATILDI, ANCAK DOĞU-
DA BELİREN TIMUR TEHLİKESİ KARŞI-
SINDA KUŞATMAYA ARA VERİLDİ.
ALTINORDU DEVLETİ'Nİ ORTADAN
KALDIRAN TIMUR, ANADOLU'YU
İSTİLA YA BAŞLADI.

BUNDAN YARARLANAN BİZANS, KUVVET-
LERİNİ YENİDEN BİR ARAYA TOPLAYARAK
ÖTEKİ HIRİSTİYAN KRALLIKLARIYLA
TEMASLARA
BAŞLADI.

1402'DE MEYDANA GELEN ANKARA
SAVAŞI'NDA OSMANLILARI YENEN TİMUR,
EGEMENLİĞİNİ BÜYÜK BİR ALANA
YAYMAYI BAŞARDI. ANCAK BU, KISA
BİR SÜRE DEVAM ETTİ. TİMUR'UN
1405'TE ÖLÜMÜNDEN SONRA
YÖNETİM YENİDEN OSMANLILARA
GEÇTİ.

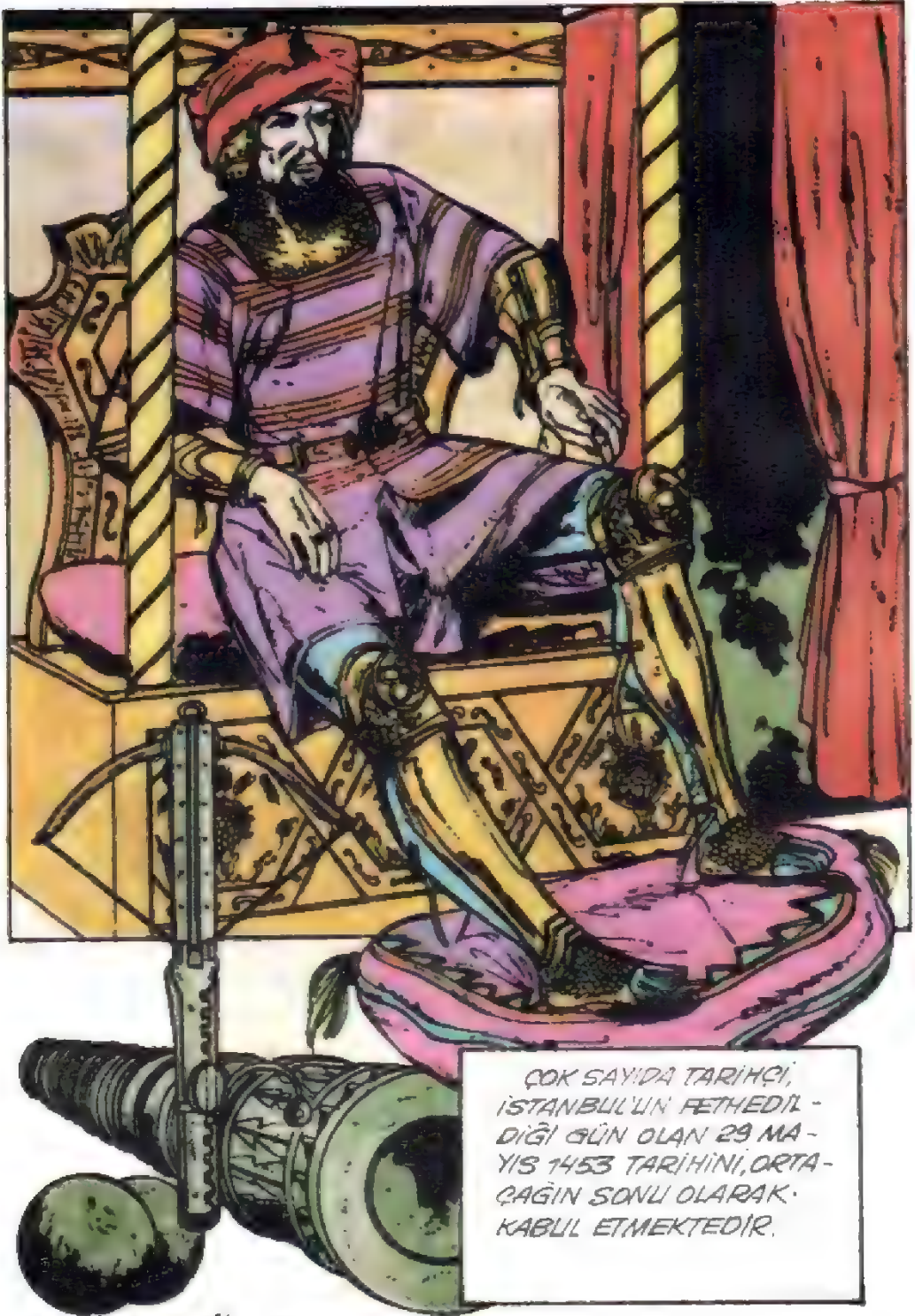
TİMUR TEHLİKESİNİ ATLATAN
OSMANLILAR, YENİDEN BİZANS'A
KARŞI SALDIRIYA GEÇTİLER. İLK
HEDEFLERİ, ONLARIN MÜTTEFİĞİ
DURUMUNDA OLAN MACARLAR OLDU.

1444 YILINDA MEYDANA GELEN
VARNA MUHAREBESİ, TÜRKLERİN
ZAFERİYLE SONA ERDİ.

KISA BİR SÜRE SONRA
İSTANBUL FETHEDİLDİ (1453).
ŞEHİRİ FETHEDEREK FATİH
SANINI ALAN II. MEHMED, BU-
RAYI BAŞKENT İLÂN ETTİ. Hİ-
RİSTİYANLIĞIN SEMBOLÜ DÜ-
RÜMÜNDE OLAN MUHTEŞEM
AYASOFYA KİLİSESİ İŞE
CAMİ'E ÇEVİRİLDİ.

ÇOK SAYIDA TARİHCİ,
İSTANBUL'UN FETHEDİL-
DİĞİ GÜN OLAN 29 MA-
YIS 1453 TARİHİNİ, ORTA-
ÇAĞIN SONU OLARAK
KABUL ETMEKTEDİR.

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

1273

Önemli bir iktidar boşluğunun yaşandığı uzun bir "Fetret Dönemi" sonunda Roma-Germen tahtına I. Rudolf von Habsburg getirildi. Bir yıl önce İngiltere kralı ilan edilen I. Edward kendisini parlamenter sistemin kurulmasına adadı.

1285

Merkeziyetçi monarşinin en büyük ustalarından olan IV. Philippe (Güzel Filip), Fransa kralı ilan edildi.

1291

Alpler'de yer alan kantonlar kraliyet rejimine karşı geleneksel bağımsızlıklarını korumak amacıyla aralarında süresiz bir pakt imzalayarak İsviçre Konfederasyonu'nu oluşturdular. Efsanevi bağımsızlık kahramanı Guillaume Tell (Giyom Tel)'in tarih sahnesine çıkışı bu döneme rastlar.

1296

Papa VIII. Bonifacius, afaroz ettiği kral Güzel Filip'in emriyle Anagni'deki makamında başarısız bir suikaste uğradı.

1302

Kralın süvari birlikleri Courtrai (Kurtre) Savaşı'nda Flaman milis kuvvetleri tarafından geri püskürtüldüler.

1305-1309

Papalıkla krallık arasındaki anlaşmazlık, kralın 1305'te bu göreve Fransız asıllı V. Clemens (Klemens)'i getirmesi ve papalık makamını 1309'da Avignon (Avinyon)'a taşınmasıyla doruk noktasına ulaştı.

1327

Parlamento çalışmalarını İngiltere kralı III. Edward devrinde iki ayrı meclis (kamara) halinde sürdürmeye başladı ve iktidardaki yerini sağlamlaştırdı.

1328

Güzel Filip'in üç oğlunun da arkalarına mirasçı bırakmadan ölmeleri üzerine Capetien'ler (Kapetien) sülalesi sona erdi. Bunun üzerine İngiltere kralı III. Edward ile Philippe de Valois (Filip dö Valua), Fransa tahtında hak iddia etmeye başladılar. Bu sonuncusu Fransız soylularının desteğinde VI. Philippe adıyla kral ilan edildi.

1337

III. Edward'ın buna karşı çıkması üzerine hemen hemen bir asır sürecek olan **"100 Yıl Savaşları"** patlak verdi.

1346

Normandiya'da karaya çıkan İngiliz ordusu, Crecy (Kresi) Savaşı'nda Fransa kralını yenilgiye uğratarak Calais (Kale) limanını ele geçirdi. Bu sırada meydana gelen veba salgını nedeniyle savaşa bir süre ara verilmek zorunda kalındı.

1356

Roma-Germen imparatoru IV. Charles (Şarl) tarafından seçimi düzene sokmak amacıyla "**Altın Mühürlü Ferman**" (Altın Yasası) yayınlandı. Fransa kralı II. Jean (İyi Jan), Poitiers (Puatye)'de İngiltere kralı III. Edward ve oğlu Kara Prens tarafından yenilgiye uğratıldı. Kral esir düştü ve ülke büyük bir anarşiye yuvarlandı.

1360

Fransa ve İngiltere arasında Bretigny (Bretinyi) Anlaşması imzalandı. Bu anlaşmayla birlikte kral, toprakları karşılığında özgürlüğünü elde ediyordu.

1369

II. Jean'ın yerine geçen V. Charles, İngilizlerin eline geçen toprakları geri almak amacıyla harekete geçti. Aynı tarihlerde Kastilya kralı don Pedro'yu Montiel Savaşı'nda yenen Trastamara Enrike (Enrik), krallığı eline geçirdi.

1380

Bu tarihte Fransa tahtına geçmiş olan VI. Charles, akli dengesi bozulduğu gerekçesiyle 1392'de tahttan uzaklaştırıldı.

1385

Portekiz'in boş bulunan tahtına Coimbra (Koimbra) "cortes" (kortes)'leri tarafından I. Juan (Huan) getirildi ve onunla Portekiz'i 1580 yılına kadar yönetecek olan Aviz sülalesi devri başladı.

1399

İngiltere'de soylular parlamento tarafından görevden alınan kral II. Richard (III. Edward'ın halefi)'a karşı bir isyan başlattılar. Bunun üzerine tahta Henry of Lancaster (Henri of Lankestır) getirildi ve IV. Henry adıyla göreve başladı.

1407

Armagnac (Armanyak)'ların şefi olan Orléans dükünün Bourgogne (Burgoyın) dükü Korkusuz Jean (Jan) tarafından öldürülmesi üzerine Bourguignon (Burginyon)'larla Armagnac'lar arasında bir iç savaş meydana geldi.

1415

Fransa'nın soyluları arasında patlak veren bu iç savaşı fırsat bilen İngiltere yeniden saldırıya geçti (1413). Bourguignon'lar desteğindeki İngiliz ordusu, Armagnac'ları Azincourt (Azinkur) Savaşı'nda yenilgiye uğrattı. Portekiz kralı I. Juan (Huan) ise aynı dönemde Kuzey Afrika'daki Septe Boğazı'nı ele geçirmiş bulunuyordu.

1420

Kral İngilizler ve Bourguignon'larla imzalanan Troyes (Troy) Anlaşması gereğince Armagnac'lar tarafından desteklenen büyük oğlunu mirastan mahrum etmek zorunda kaldı.

1422

Fransa kralı VI. Charles ve İngiltere kralı V. Henry öldü. Bourguignon'ların Fransa tahtına yeni İngiltere kralı VI. Henry'yi, Armagnac'ların ise kralın büyük oğlu VII. Charles'i getirmek istemeleri üzerine savaş yeniden başladı. İngilizler ve Bourguignon'lar büyük zaferler elde ederek ilerlemeye devam ettiler ve Orléans'ı kuşattılar. Bu sırada tarih sahnesine Jeanne d'Arc (Jan Dark) adlı bir genç kız çıktı.

1429

Jeanne d'Arc komutasındaki Fransız birlikleri Orléans'ı kurtarmayı başardılar. Daha sonra Reims'i zaptederek krala burada taç giydirdiler. Ertesi yıl (1430) Bourguignon'lar tarafından esir edilen Jeanne d'Arc, İngilizlere teslim edildi ve yakılarak öldürüldü.

1435

Arras Anlaşması'nın imzalanmasıyla VII. Charles'ın krallığı Bourguignon'larca da onaylandı. Kral ertesi yıl Paris'e girdi.

1437

Bu tarihten itibaren tahta, Habsburg sülalesi egemen oldu ve bu nüfuzunu XIX. yüzyıla kadar korudu.

1449

Fransızlar tarafından başlatılan toprak mücadelesi 1453 yılında doruk noktasına ulaşarak 1558 yılına kadar Calais dışındaki bütün yerler İngilizlerden geri alındı.

1453

York dükünün İngiltere kralı VI. Henry'ye başkaldırması üzerine York'larla Lancaster'ler arasında, tarihe "**İki Gül Savaşı**" adıyla geçecek olan savaş patlak verdi. İstanbul, Osmanlı padişahı II. Mehmed tarafından zaptedildi ve Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti oldu. Bu fetihle birlikte ortaçağ sona eriyor, yeniçağ başlıyordu.

1461

Fransa tahtına bu tarihte VII. Charles'ın yerine XI. Louis (Lui) geçti. Onunla birlikte merkezi idarenin güçlendiği görülmektedir.

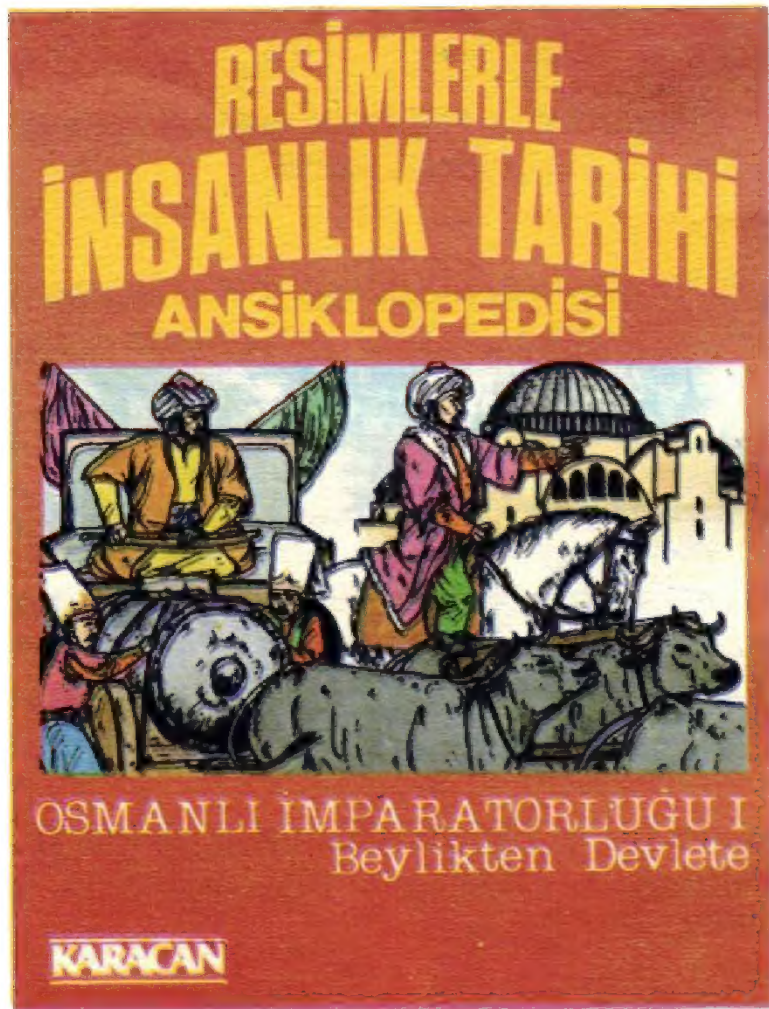
1469

İspanya'da Aragon tahtının varisi Prens Ferdinand ile Kastilya prensesi Isabelle (İzabel) evlendiler.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

OSMANLI İMPARATORLUĞU I
Beylikten Devlete

**BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ**